

NAVETTARASTIT 13.4.2018

Kommentteja tuotantorakennusinvestointien suunnittelusta

Esa Heikkinen
ProAgria Kainuu

PRO
Agria

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

TUOTANTORAKENNUSINVESTOINNIN LÄHTÖKOHTA

Tilan ja tuotanto-olosuhteiden kehittäminen siten, että tuotantoa voidaan jatkaa kannattavasti, ympäristöystävällisesti ja eettisesti myös tulevaisuudessa.

Pienikin investointi on aina päätös tuotannon jatkamisesta.

INVESTOINNIN PERUSTELUJA JA TARPEITA

Rakennusten tekniset korjaustarpeet (vuosikorjaukset, koneet ja laitteet)

Työolosuhteiden parantaminen (valaistus, ilmanvaihto, automatisointi)

Eläinten hyvinvoinnin parantaminen (valaistus, ilmanvaihto, lisää tilaa)

Ympäristön parantaminen (lantavarastot, piha-alueet, maisema)

Lisääntyneet resurssit (pellot, henkilöresurssit)

Tuotannon laajentaminen ja tehokkuuden parantaminen voi mahdollistaa ulkopuolisen työvoiman palkkaamisen (vapaa-aika, riskien väheneminen)

Yhteiskunnan asettamat jatkuvat tehostamisvaatimukset (oravanpyörä?)
jne...

SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT - TULEVAISUUS

Kehittämiskeskustelut, tilan strategian laatiminen

Tilan resurssit – ihmiset, rakennukset, pellot, metsät, koneet...

Vahvuudet, kehittämistarpeet, uhkat ja mahdollisuudet

Kehittämisen aikataulu ja suunnittelun aikajänne (1 v, 3 v, 5 v, 10 v...)

Tilan jatkajat? Tilan perinteet velvoittavat?

Mitä tämän investoinnin jälkeen?

RAKENNUSHANKKEESEEN RYHTYVÄN VASTUUT

Huolehtimisvelvollisuus rakentamisessa

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava siitä, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä myönnetyn luvan mukaisesti. Hänellä tulee olla hankkeen vaativuus huomioon ottaen riittävät edellytykset sen toteuttamiseen sekä käytettävissään pätevä henkilöstö. (MRL 119§)

Rakennustyö on suoritettava siten, että se täyttää tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä hyvän rakennustavan vaatimukset (MRL 149§)

Työturvallisuus

Rakennuttaminen

Rakennuttaja työnantajana

Tilajavelvollisuudet

Sopimukset

Ely -keskuksesta haettavan investointituen ehdot

HANKESUUNNITTELU

Rakennuspaikan selvitykset – rakennuksen sijoitus, rajoitukset

Vanhojen rakennusten hyödyntäminen

Alustava toiminnallinen suunnittelu (lypsyjärjestelmä, ruokinta, rehutketjut, lantajärjestelmät)

Taloussuunnittelu – hankkeen laajuus (70-80 % kustannuksista ratkaistaan tässä vaiheessa)

Päätös investoinnista

Hankkeen aikataulu

Ympäristöluvan tarve ja haku

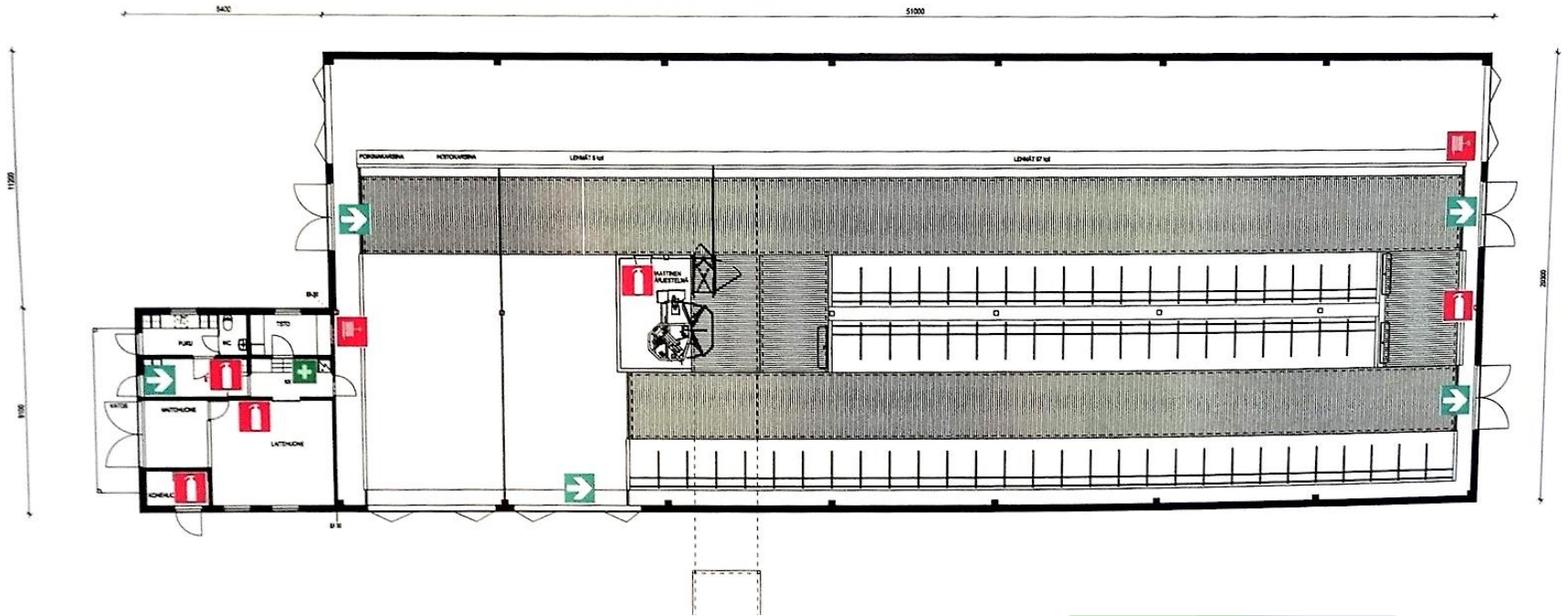
TOIMINNALLINEN SUUNNITTELU!

Tuotantorakennuksen suunnittelun tärkein vaihe, jossa ratkaistaan toiminnan tehokkuus (=talous), työntekijöiden ja eläinten hyvinvointi sekä hyvät tuotanto-olosuhteet vuosiksi eteenpäin. Hyvä suunnittelu ei ole vain pakollisten piirustusten tekemistä, vaan koko tulevan tuotannon suunnittelua.

Toiminnallinen suunnittelu on logistiikan suunnittelua

- ruokinta, lypsy, hoitotoimenpiteet, lantaliikenne, kuivitus, eläinten siirrot, maitoliikenne, vieras liikenne, oma liikenne, hygienia, turvallisuus
- isoissa yksiköissä pienetkin epäkäytännöllisyydet kertautuvat
- suunnittelussa tarvitaan eri asiantuntijoiden tiivistä yhteistyötä
- sellaiset rakentamisen säästöt, jotka lisäävät työkustannuksia, energian kulutusta, rehukustannuksia tai heikentävät eläinten hyvinvointia eivät ole säästöjä!

POHJAPIIRROS (esimerkki)

RAKENNUSSUUNNITTELU

Pääsuunnittelu – tarkoittaa koko hankkeen suunnittelua ja eri suunnitelmien yhteensovittamista

Aikataulutus (suunnittelu, rakentaminen ja talous)

Rakennussuunnittelu – arkkitehtisuunnittelu (luvat ym. viranomaisille tarvittavat suunnitelmat)

Rakennesuunnittelu

Kaluste- ja laitesuunnittelu

LVI –suunnittelu

Sähkösuunnittelu

PÄÄSUUNNITTELIJA

”Rakennuksen suunnittelussa tulee olla suunnittelun kokonaisuudesta ja sen laadusta vastaava pätevä henkilö joka huolehtii siitä, että rakennussuunnitelma ja erityissuunnitelmat muodostavat kokonaisuuden, joka täyttää sille asetetut vaatimukset.” (MRL 120 §)

Tehtävät

Pääsuunnittelija huolehtii suunnittelun kokonaisuudesta ja hän voi toimia myös rakennussuunnittelijana. Pääsuunnittelijan velvollisuutena on tarkistaa erikoissuunnittelijoiden pätevyys ja vastata suunnitelmien yhteensopivuudesta sekä laadusta.

Pääsuunnittelijan tulisi olla mukana jo rakennuspaikkaa valittaessa, viimeistään arkkitehtisuunnitelmien luonnostelussa ja toiminnallisessa suunnittelussa. Pääsuunnittelijan tehtävä hankkeessa jatkuu koko rakentamisen ajan.

RAKENTAJAN TOP6 - vähemmän stressiä – vähemmän virheitä

Realistiset tavoitteet

Vaihtoehdot tilan kehittämiseksi - laajennetaanko vai jatketaanko toistaiseksi ennallaan
Laajentaminen resurssien mukaan – talous, pellot, työvoima

Talous

Noudatetaan suunnitelmia – rakentamisen aikana ei heräteostoksia
Yksityistalouden menot erillään tuotannon taloudesta

Tiedon hankinta

Päätösten tekeminen vaatii vaihtoehtojen selvittämistä ja monipuolista tiedon-hankintaa
Tutustu erilaisiin toteutettuihin tuotantorakennuksiin ja osallistu koulutuksiin

Aikataulut

Suunnittelulle ja lupahakemuksille riittävästi aikaa – kiireessä tehdään hätiköityjä päätöksiä
Parempi siirtää hanketta kuin hätäillä

Töiden ulkoistaminen

Kaikkea ei tarvitse tehdä itse, mutta pidetään narut omissa käsissä
Ulkoistetaan niitä töitä, joita ei itse hallita

Lepo ja ravinto

Tehdään sopimus, että levosta ja ruokailusta ei tingitä
Pinna kiristyy - virheet ja vahingot tehdään väsyneinä

TUOTANTORAKENNUSINVESTOINTEJA SUUNNITTEILLA KAINUUSSA VUOSILLE 2018 – 2021

(tiedossa oleva tilanne helmikuussa 2018)

Lypsykarjarakennus (uusi tai suurehko laajennus) n. 15 kpl (rakennettavia
lypsylehmäpaikkoja n. 1100 kpl)

Lypsykarjarakennus (korjaus, muutos robotille, nuorkarjatiiloja) 5 kpl

Lihakarja- /emolehmärakennukset 4 kpl

Tästä se alkaa:

PRO
Agria
S

